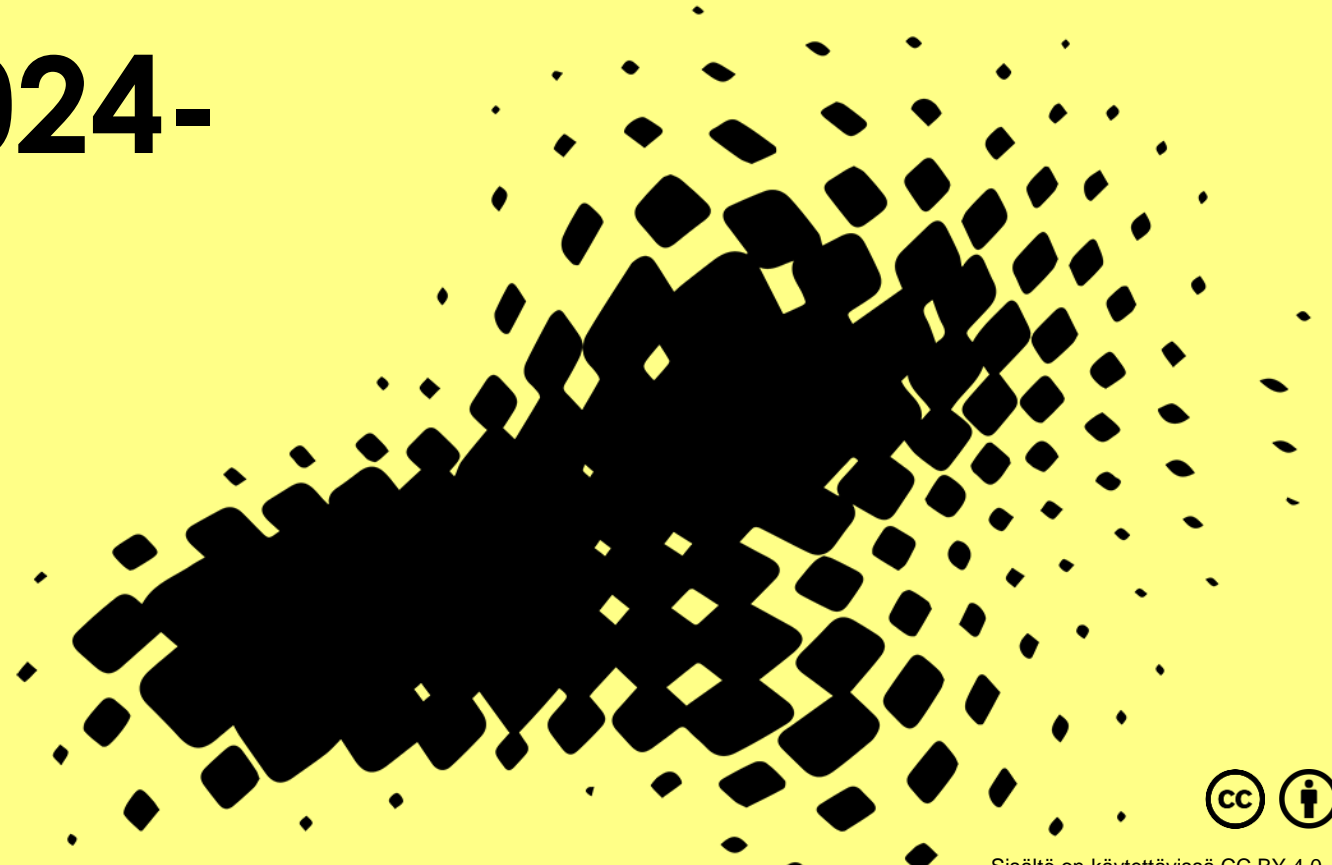

Osaamisen kuvaustiedon kokonaisuus 2024-

Sisältö on käytettävissä CC BY 4.0 -
lisenssillä, ellei toisin mainita

Content is available under
CC BY 4.0 unless otherwise stated

Miksi kokonaisuus on tärkeä?

DIGIVISIO

DIGIVISIO

Loppuraportti: Osaamisen kuvaustiedon kokonaisuus

2 (20)

Syksy 2024

Sisällys

1.	Johdanto	3
2.	Osaamisen kuvaustietojen yhteisten periaatteiden tarve	4
2.1.	Jatkuva oppiminen	4
2.2.	Ristiinopiskelu ja opetusyhteistyö	5
2.3.	Kansainvälinen yhteistyö ja opiskelu	5
2.4.	Osaamisen tunnistaminen ja tunnistaminen	6
2.5.	Ohjaus	6
2.6.	Yhteentoimivien tietojärjestelmien kehitys	7
3.	Oppijanäkökulma osaamisen kuvaustietoihin	7

Aikataulu ja projektin toteutusmalli

DIGIVISIO

Selvitysvaihe 2023

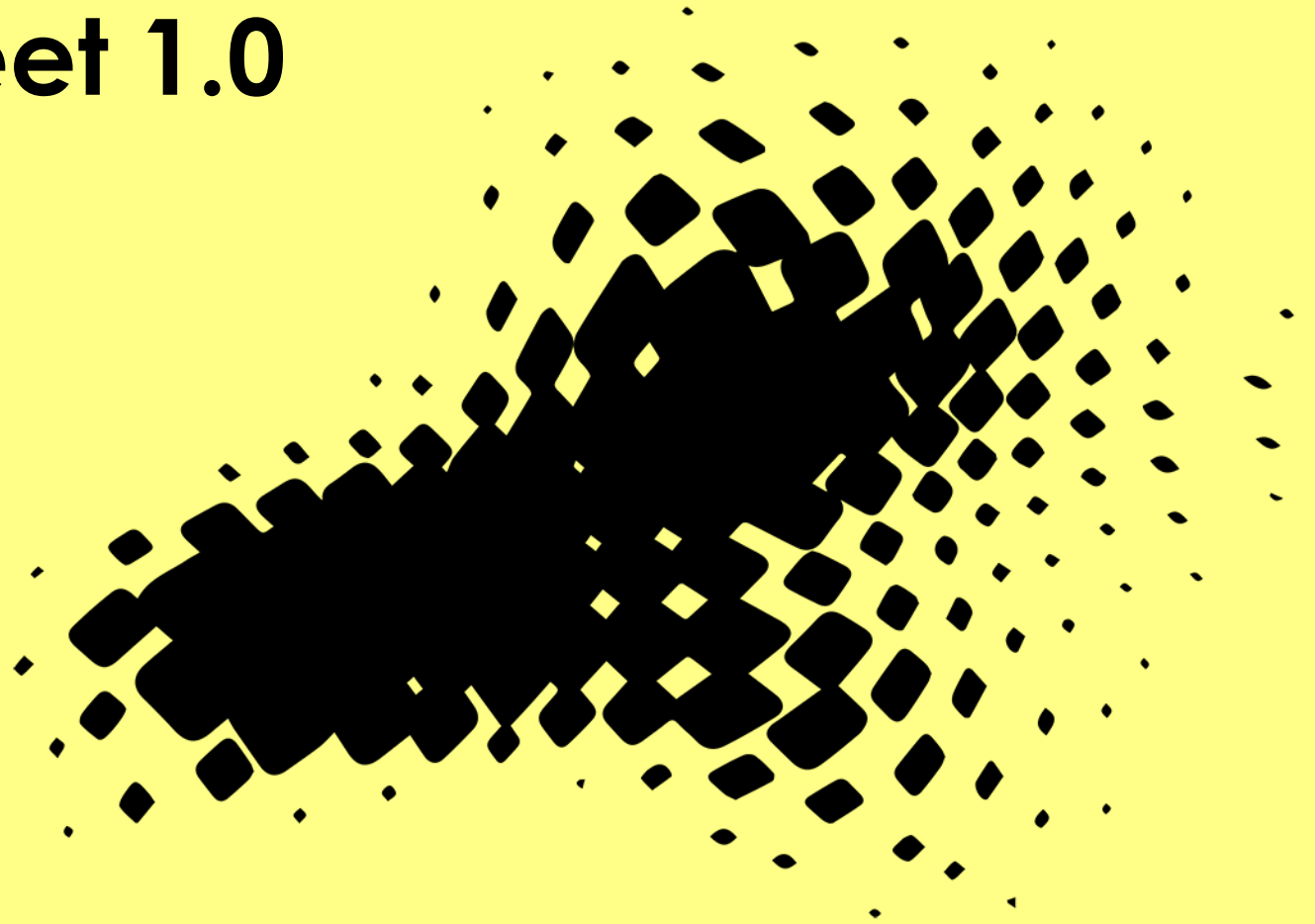
- Nykytilan kartoitus

Vuoden 2024 toimenpiteet

- Yhteiset periaatteet 1.0
- Jatkuva toimintamalli ops-yhteyshenkilöiden verkostolle

Jatkokehittäminen 2025-

Osaamisen kuvaamisen yhteiset periaatteet 1.0

Osaamisen kuvaamisen yhteiset periaatteet

- Yhteiset periaatteet ovat **suositus**, jonka tarkoituksena on tukea korkeakoulujen opetussuunnitelmatyön yhteistä suuntaa ja varmistaa tietojen hyödynnettävyys eri digitaalisissa palveluissa. Korkeakoulujen suositellaan päivittävän omia OPS-ohjeitaan suhteessa yhteisiin periaatteisiin.
- Periaatteet ovat korkeakoulujen sisäiseen käyttöön OPS-työtä ja jatkuvan oppimisen koulutustuotteita suunnitteleville.
- Periaatteissa huomioidaan sekä tutkinto-opiskelun, että jatkuvan oppimisen näkökulma. Jatkuvan oppimisen näkökulmasta nostetaan esiin, miten esimerkiksi voidaan tukea asiantuntijapolkujen muodostumista?
- Periaatteet ovat ensimmäinen versio 1.0 joita tulee jatkokehittää.

Suositus osaamisen kuvaamisen yhteiset periaatteet

1. Osaamisperustaisuus
2. Osaamisen luokittelu
3. Malli osaamistavoitteiden kuvaamiseen

1. Osaamisperustaisuus

Osaamisperustaisuus*:

- Oppimis- ja osaamislähtöinen tapa organisoida ja toteuttaa opetus: Mitä oppija osaa saavutettuaan tavoitteeksi asetetun osaamisen? Osaaminen pitää sisällään tiedot, taidot ja asenteet.
- Korostaa todennettavia oppimistuloksia ja niiden arviointia
 - Oppimisen tavoitteet, menetelmät ja arviointitavat ovat linjassa keskenään ja tukevat toisiaan.
 - Arvioinnin avulla varmistetaan, että opiskelijat saavuttavat ennalta määritellyt osaamistavoitteet.
- Korostaa oppimisen mahdollistamista ja tukemista eri oppimisympäristöissä
 - Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen on kiinteä osa opetusta ja sen toteutusta.

*Korkeakouluissa on yleistynyt käyttöön termi osaamisperustaisuus, osaamisperusteisuus on enemmän käytössä ammatillisella 2. asteella. Termejä käytetään arjessa myös synonyymeina. Ks. Myös [Oksa-sanasto 3. laitos](#).

2. Osaamisen luokittelu

1. Osaamisen taso

- Eurooppalainen tutkintojen viitekehys EQF ja siihen perustuva kansallinen tutkintojen viitekehys NQF näkyy opintojaksojen tiedoissa.
- Taso näkyy opintojakson tiedoissa: Perusopinnot, aine/ ammatilliset, syventävät opinnot.
- Jatkotyössä huomioitava mahdollinen Pienten osaamiskokonaisuuksien viitekehysten 5-portainen osaamisen tasoluokittelu ja sen vaikutukset.

2. Työelämärelevanssi: Osaamisen kuvaamisessa hyödynnetään luokitteluja jotka ovat käytössä työelämän osaamistarpeita kuvaavissa kansallisissa toiminnoissa.

- JOTPA:n Osaamistarvekompassin datalähteet: ESCO, työpaikkailmoituksia, investointidataa, tiedejulkaisuja, suurten kielimallien dataa.
- JOD-osaamisprofiili: esim. ESCO:n Occupations & Skills
- OPH:n Osaamisen ennakointifoorumi

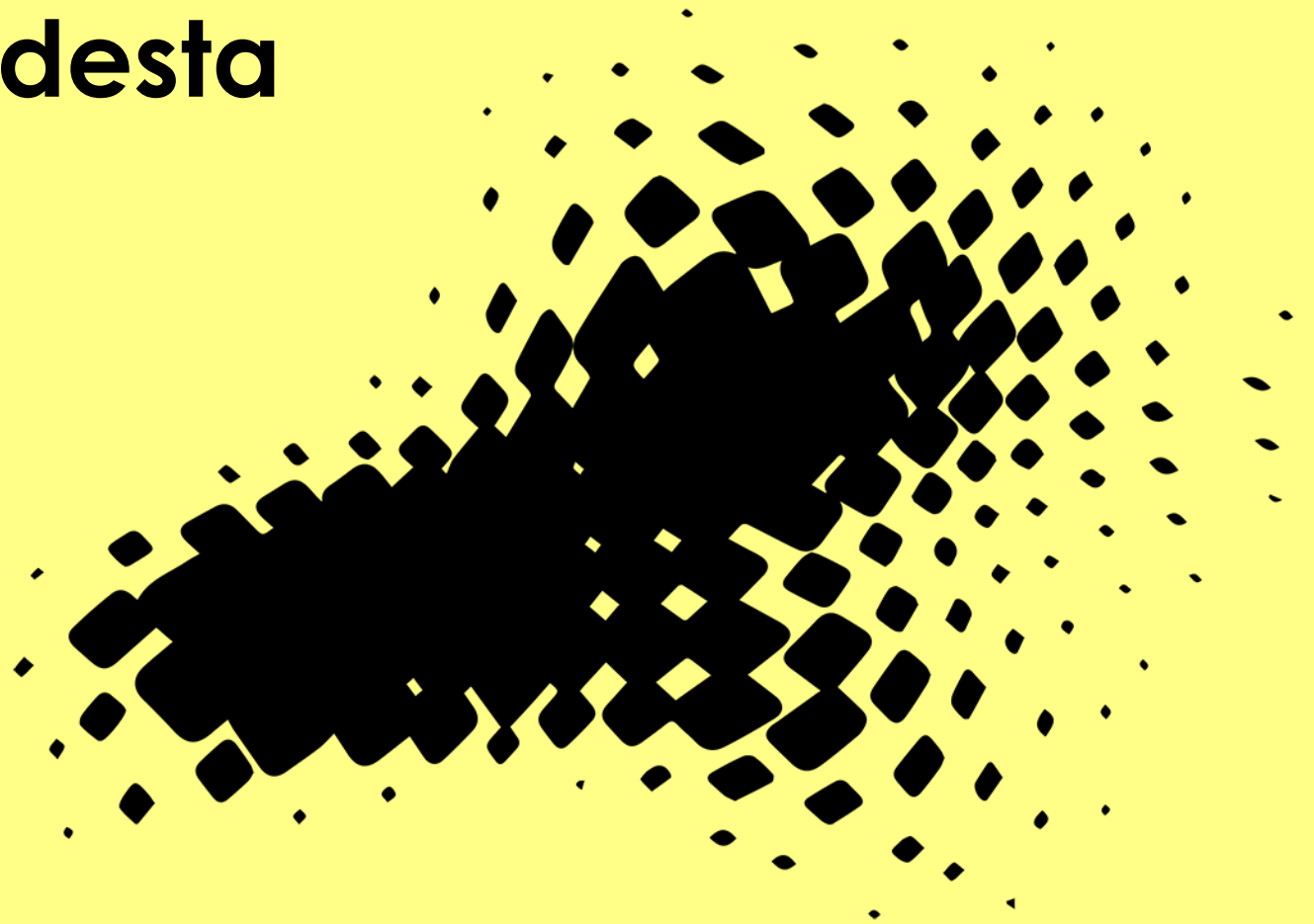
3. Kansainvälinen yhteentoimivuus: Kansallisissa palveluissa (Osaamispolku, Työmarkkinatori) hyödynnetään eurooppalaista osaamisluokittelu ESCOa (Occupations & Skills). Näiden hyödyntäminen korkeakoulutasoisessa koulutuksessa edistäisi kv-yhteentoimivuutta ja opintosuoritusten liikuteltavuutta.

Ks. [Proposal for a Council Recommendation on a European approach to micro-credentials for lifelong learning and employability](#)
Esiselvitys: [Modulaarisuus ja OPS-yhteistyö](#) (Digivisio, 2023)

3. Malli osaamistavoitteiden kuvaamiseen

Opintojakson osaamistavoitteiden kuvaus	Ohjeistus
Nimi	Kiinnitä huomiota opintojakson/moduulin/opintokokonaisuuden nimeen, erityisesti siihen, että se kuvaa tavoiteltavaa osaamista.
Osaamistavoitteet	<ul style="list-style-type: none">• Huomioi osaamistavoitteiden kirjoittamisessa opintojen taso (NQF, EQF). Mikä on osaamisen taso, jolle opiskelija yltää opiskeltuaan asiaa?• Aloita osaamistavoitteiden muotoilu kysymällä, mitä odotat oppijoiden osaavan opintojakson jälkeen? Onko kyseessä tiedon, taidon ja/vai asenteen oppiminen? Huomioi tarpeen mukaan sekä geneerinen että substanssiosaaminen.• Huomioi osaamistavoitteiden kirjoittamisessa yhteiset osaamisen luokittelun periaatteet.• Käytä selkeää ja informatiivista kieltä. Varmista, että korkeakoulun ulkopuoliset toimijat ymmärtävät kielen. Tavoite on, että oppija ymmärtää, mitä uutta hän kykenee uudella osaamisella tekemään.• Käytä osaamisen kuvaamisessa aktiivisia, toiminnallisia ja selkeitä verbejä: analysoida, perustella, luetella, kuvata, keskustella, soveltaa, tunnistaa, luokitella, laskea, selittää, rakentaa. Vältä epämääräisiä verbejä, kuten ymmärtää, hahmottaa, tuntea, sillä niiden arvioitavuus on vaikeaa.• Tarkista, että asetettujen osaamistavoitteiden laajuus on toteutettavissa kokonaisuudelle määritellyssä ajassa.• Hyvä osaamistavoite ja osaamisen kuvaaminen houkuttelee oppimaan ja on tarkoituksenmukainen ja ajankohtainen mm. oppijan tavoitteisiin ja urasuunnitelmiin nähden.
Arviointikriteerit	Hyvä osaamistavoite on mahdollista arvioida ja saavuttaa. Kirjoita arviointikriteerit selkeästi siten, että ne tukevat oppimisprosessia.
Esitietovaatimus	Kirjaa mahdollinen esitietovaatimus sanallisesti (ei esimerkiksi kurssikoodeina) ja linjaa aikaisemman osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen periaatteet.

**OPS-verkoston
toimintamalli vuodesta
2025 eteenpäin**

OPS-verkoston toimintamalli: Korkeakouluvetoinen toimintamalli

Yhteisten osaamisen kuvaamisen periaatteiden soveltamisen ja kehittämisen kannalta korkeakoulujen OPS-vastuuhenkilöiden verkoston yhteistyö on välttämätöntä. Työ kohdentuu korkeakoulujen toiminnan ytimeen, opetussuunnitelmiin, ja tästä syystä edellyttää pitkäjänteistä ja jatkuvaa yhteistä kehitystyötä. OPS-vastuuhenkilöiden verkoston myötä kokonaisvaltainen ymmärrys asian merkityksestä leviää korkeakouluissa OPS-työhön.

Verkoston toimintamalliksi vuodesta 2025 alkaen on Digivision ohjausryhmässä 31.10.2024 valittu **korkeakouluvetoinen toimintamalli**. Toimintamallia ja rakenteita kuvataan seuraavilla kalvoilla tarkemmin.

Digivision hanketoimiston rooli OPS-verkoston työn tukena Q1/25

Tausta

Ohjausryhmän päätös 31.10.2024: Valittiin korkeakouluvetoinen toimintamalli. Hanketoimisto koordinoi asian edistymistä 3/2025 loppuun saakka. Hanketoimisto viestii asian korkeakouluille koulutuksen vararehtoreiden verkostojen kautta.

Hanketoimiston tuki OPS-verkoston työlle määräajaksi Q1/25

1. Vuoden 2024 työn tulosten julkaisuseminaarin koordinointi
2. Keskustelut Unifin ja Arenen kanssa
3. Toimintamallin implementoinnin tuki
 - Koordinaatiovastuulliset korkeakoulut (AMK & YO) & mahdollisen hakuprosessin organisointi ja läpivienti.
 - Yhteistyö digitaalisten palvelujen kehittämistahojen kanssa mm. Digivisio, Peppi, Sisü, RIPA. Digivision kautta keskustelu OPH:n ja JODin suuntaan.
 - Tiedottaminen verkoston työn jatkumisesta korkeakoulujen suuntaan.

OPS-verkoston rakenteet ja toimintamalli

OPS-verkoston rakenteeksi ehdotetaan seuraavaa:

- Verkoston edustajat
 - Verkostossa on edustusta jokaisesta korkeakoulusta.
 - Jokainen korkeakoulu osoittaa oman edustajan verkoston jäseneksi.
- Toimintatavat
 - Valmisteluvastuut ja puheenjohtajuus jaetaan korkeakoulujen kesken.
 - Verkoston koordinaatiovastuuseen valitaan edustajat sekä ammattikorkeakoulu- että yliopistosektorilta
 - Tapaamissyklistä päätetään verkoston puheenjohtajien koordinoimana.
- Verkoston suositellaan huomioivan yhteydet muihin verkostoihin ja järjestelmäkehityksen toimijoihin
 - Kouke-verkosto, Digipedaverkosto, OHA-Forum, AMK-OHA
 - Digivisio, Funidata ja Peppi-konsortio

OPS-verkoston työn sisällöt ja tavoitteet

OPS-verkoston työn sisällöksi ja tavoitteiksi ehdotetaan seuraavia:

- Yhteisten Osaamisen kuvaamisen periaatteiden jatkokehitys
 - Luokitukset: taso, pinoutuminen, ESCO -luokittelun yhteinen hyödyntäminen, kansainvälinen yhteentoimivuus
 - Pienten osaamiskokonaisuuksien viitekehyksen ja näiden periaatteiden yhteensovittaminen.
 - Suositusten päivitys esim. suhteessa kehitettäviin digitaalisiin osaamisprofiileihin (esim. Osaamispolku, Opin.fi:n Oma oppimispolku)
 - Yhteismitallisuus muiden koulutusasteiden tietojen kanssa
- Työssä on huomioitava yhteydet muihin kehitysprosesseihin:
 - VIRTU-uudistus
 - Pienten osaamiskokonaisuuksien kansallinen viitekehys
 - Koulutusaste- ja hallinnonrajat ylittävä kehittäminen esim. Osaamispolku ml. Osaamisprofiilit, ePerusteet
 - EU-allianssit

Jatkotyöskentelyn teemat ja aikataulu

DIGIVISIO

Tuloswebinaari 24.1. klo 9-14

**Korkeakouluvetoinen +
hanketoimiston tukema malli Q1**

- Yhteisten periaatteiden jatkokehitys ja soveltaminen

DIGIVISIO

Kiitos!

